

ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
สาระประวัติศาสตร์ และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

THE EFFECTS OF THE CIPPA INSTRUCTION MODEL ON ACADEMIC
ACHIEVEMENT IN HISTORICAL STUDIES AND SATISFACTION OF
PRATHOM SUEKSA FOUR STUDENTS AT RAMKHAMHAENG
UNIVERSITY DEMONSTRATION SCHOOL (ELEMENTARY LEVEL)

จิระศักดิ์ ทวีเงิน*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ (3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ (4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ผลการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ผลปรากฏว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผลปรากฏว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มควบคุมการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปากลุ่มทดลอง กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติกลุ่มควบคุม ผลปรากฏว่าหลังเรียนรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียน รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ผลปรากฏ อยู่ในระดับมาก

---

*บทความนี้เรียบเรียงจาก เรื่อง ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สารประวัติศาสตร์ และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

**นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การสอนสังคมศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ABSTRACT

The purposes of this study were: (1) to compare between students' learning outcomes before and after experiencing CIPPA instruction model, (2) to compare between students' learning outcomes before and after experiencing traditional instruction model, (3) to compare between students' learning outcomes after experiencing CIPPA and traditional instruction models, and (4) to investigate students' satisfaction with CIPPA instruction model.

The findings are as follows:

1. With the CIPPA instruction model, students' learning outcomes after teaching was higher than before at the level of significant ($p < .05$).
2. With the traditional instruction model, students' learning outcomes after teaching was higher than before at the level of significant ($p < .05$).
3. Comparing between students' outcomes of the two groups after the instruction shows that the students' outcomes of CIPPA instruction model were higher than those of traditional instruction model at the level of significant ($p < .05$).
4. Students' satisfaction with CIPPA instruction model was in 'High' level.

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 สังคมไทยในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านสื่อสาร ซึ่งเป็นผลมาจากกระแสของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน ที่ลั่งไหลเข้ามาอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านเครือข่ายเทคโนโลยี และระบบสารสนเทศสมัยใหม่ ทำให้คนไทยขาดความสามารถในการกลั่นกรอง และเลือกใช้ประโยชน์ จากวัฒนธรรมที่หลากหลายกลายเป็นการถูกรอบงำทางวัฒนธรรม มีพฤติกรรมบริโภคนิยมและวัตถุนิยม ซึ่งเกิดขึ้นในกลุ่มของคนรุ่นใหม่มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้วิถีชีวิตในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และศีลธรรม สิ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาของชาติ คือ การศึกษาและต้องมีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้มีความพร้อมสำหรับที่จะพัฒนาคน ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยปัจจุบัน (รุ่ง แก้วแดง, 2543 หน้า 1) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 กล่าวว่าการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด จึงมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมปัจจุบัน และการใช้ดำเนินชีวิตในสังคมกัมมhattaต่อความสัมพันธ์ของคนยุคสมัยใหม่ ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และได้รับข้อมูลสื่อสารที่หลากหลายช่องทาง สังคมของการปรับตัวเข้ากับบริบทสภาพแวดล้อมที่ทันเหตุการณ์ ทำให้เป็นพลเมืองมีความสามารถทางการใช้เทคโนโลยี และค่านิยมที่เหมาะสมในการดำรงชีวิต การศึกษาประวัติศาสตร์เป็นการศึกษาเพื่อให้มนุษย์ได้ดำเนินชีวิต โดยมีการวางแผนคาดการณ์ล่วงหน้าและเตรียมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกิดขึ้นเหตุการณ์ในอดีตย่อมเป็นอุทหรณ์อย่างดีที่จะเตือนให้มนุษย์เกิดความระมัดระวังไม่ประมาท และผลจากการกระทำอาจเป็นประโยชน์ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่อนุชนรุ่นหลัง (สมนึก ปฏิปทานนท์, 2545 หน้า 100) สาระประวัติศาสตร์เป็นสาระที่ 4 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระที่มุ่งให้มีความเข้าใจว่าวิวัฒนาการการดำเนินชีวิตของมนุษยชาตินั้นมีการสั่งสมมาตามกาลเวลาอย่างต่อเนื่อง และเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย การศึกษาเรื่องราวในอดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ว่ามนุษย์ในอดีตเผชิญปัญหาต่างๆ ในขณะที่ดำรงชีวิตอยู่อย่างไร มีวิธีการลองผิดลองถูกจัดการกับปัญหาต่างๆ ทั้งที่ประสบความสำเร็จและความผิดพลาดอย่างไร เหตุการณ์และการกระทำในอดีตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในเวลาต่อมาอย่างไร อันจะเป็นการสร้างประสบการณ์ และทางเลือกในการดำรงชีวิตแก่คนรุ่นหลังต่อไป กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงต้องให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้และประสบการณ์ เกี่ยวกับความเป็นมาของตนเอง ครอบครัว ความสัมพันธ์ของคนในสังคม และของประเทศชาติว่ามีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องและเปลี่ยนแปลงมาสู่ปัจจุบันอย่างไร มีความสามารถ

ในการตีความและอธิบายนัยสำคัญของเหตุการณ์ ปัญหา และแบบแผนการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เชิงประวัติศาสตร์ของประเทศ และสังคมอื่นจากอดีตมาทำความเข้าใจและที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคตต่อไปของสังคมและวัฒนธรรมไทย

การศึกษาศาภาพการจัดการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมชอบทำงานคนเดียว ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และไม่ชอบการทำงานกับผู้อื่น นักเรียนกลุ่มเก่งอยู่กับกลุ่มเก่ง และนักเรียนที่เรียนอ่อนไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน ทำให้นักเรียนที่เรียนอ่อนไม่ได้รับการช่วยเหลือจากนักเรียนที่เรียนเก่ง จึงเกิดปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน และระยะห่างในจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยอยากนำรูปแบบการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา มาแก้ไขปัญหา ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้พร้อมกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในห้องเรียน สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเพื่อนคนอื่น ๆ การจัดการเรียนรู้เพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น จะได้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนให้มีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเหมาะสมกับวิชาประวัติศาสตร์ ผู้วิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา เป็นที่น่าสนใจต่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์สามารถใช้แก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ได้ เพราะเป็นรูปแบบการสอนที่นักเรียนได้ศึกษาขั้นตอน และวิเคราะห์ความรู้ในการทำกิจกรรมจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา เป็นอีกการจัดการจัดกิจกรรมวิชาประวัติศาสตร์ ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา เป็นการมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกกระบวนการคิด การวิเคราะห์และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ ความรู้และสร้างชิ้นงานของตน ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และเป็นวิธีการทางประวัติศาสตร์ ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีเหตุผล พัฒนาตนเองและสามารถทำงาน อย่างเป็นระบบ ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา เป็นอีกวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นผู้สอนทบทวนความรู้เดิม หรือความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ใหม่ 2) ขั้นนักเรียนแสวงหาความรู้ใหม่ โดยการรวบรวมหลักฐานและร่วมกันกำหนดปัญหาทางประวัติศาสตร์ 3) ขั้นสร้างความเข้าใจข้อมูลทางประวัติศาสตร์ด้วยการวิเคราะห์ และประเมินค่าข้อมูล 4) ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจทางประวัติศาสตร์กับกลุ่ม 5) ขั้นผู้เรียนสรุปและจัดระเบียบความรู้ทางประวัติศาสตร์โดยใช้ทักษะการตีความและการสังเคราะห์ 6) ขั้นผู้เรียนนำเสนอผลงานและ 7) ขั้นผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้โดยแก้สถานการณ์ที่กำหนดให้ (ทิศนา แยมมณี) 2555 ,หน้า 282-284)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นดังเช่น รายงานวิจัยของ ศิริพันธุ์ ทองใส (2559 หน้า 84) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา เพื่อการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์เป็นรูปแบบมีการวิจัยที่มีขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น สุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์ (2544 หน้า 87) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการวิเคราะห์ และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา เพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ ทักษะการวิเคราะห์ และเจตคติต่อความรักชาติหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ข้างต้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการพัฒนาการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา เพื่อให้ให้นักเรียนได้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ สติปัญญา กระบวนการกลุ่มภายในชั้นเรียนไปพร้อม ๆ กัน และมีความพึงพอใจที่ดีต่อ วิชาประวัติศาสตร์ และนำไปใช้ได้จริงในดำเนินชีวิต ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้แบบซิปปากับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และผลการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้การศึกษาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งการสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ความสามารถด้านการคิด ความพยายามในการวางแผน และลงมือปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า กระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว จะพัฒนาความสามารถช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนได้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา สาระประวัติศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียน
โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา

สมมุติฐานของการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัย การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบโมเดลซิปปาที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (รชาดา บัวไพร, 2552, หน้า 61-62) พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบ โมเดลซิปปา

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ จึงขอตั้งสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

4. นักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการจัดเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และจิตแห่งความเคารพต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้
แบบซิปปา กับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้
ขอบเขตด้านเนื้อหาและระยะเวลา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 ห้องเรียน
จำนวน 90 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ที่ได้จากการจับสลากอย่างง่าย ด้วยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) จาก 3 ห้องเรียน ได้ 2 ห้องเรียน จำนวน 60 คน

2.1 ห้องทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา คือ ห้อง ป.4/1 จำนวน 18 คาบ จำนวน 30 คน

2.2 ห้องควบคุม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ คือ ห้อง ป.4/2 จำนวน 18 คาบ จำนวน 30 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้แปรค่าเป็น 2 ค่า ได้แก่

2.1.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา

2.1.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระประวัติศาสตร์

2.2.2 ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 8 สัปดาห์ ทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน รวม 18 ชั่วโมง โดยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ เรื่องอาณาจักรสุโขทัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 8 แผนซึ่งเป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ. 2560 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 สถาปัตยกรรมศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 พัฒนาการของชุมชนในดินแดนที่ตั้งอาณาจักรสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 กำเนิดเมืองสำคัญของอาณาจักรสุโขทัย

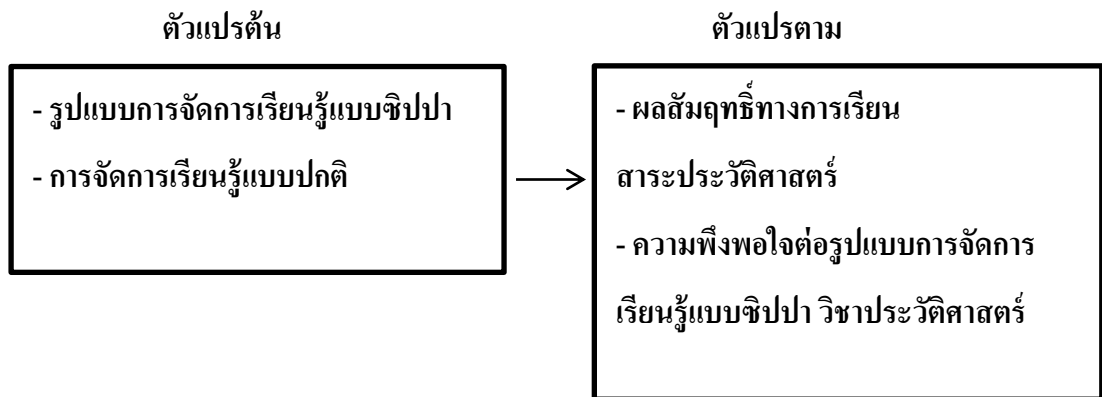
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การเมืองการปกครองสมัยอาณาจักรสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 สังคมและวัฒนธรรมสมัยอาณาจักรสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 ความสัมพันธ์และความสำคัญสมัยอาณาจักรสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 บุคคลสำคัญสมัยอาณาจักรสุโขทัย

5. กรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) หมายถึง รูปแบบของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (ทิสนา แจมมณี, 2556, หน้า 282 - 284) ซึ่งมีขั้นตอนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ ภาวะประวัตินศาสตร์ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มี 7 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ผู้สอนทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 นักเรียนแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 ผู้เรียนสร้างความเข้าใจ ขั้นที่ 4 ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ ขั้นที่ 5 ผู้เรียนสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นที่ 6 ผู้เรียนนำเสนอผลงาน ขั้นที่ 7 ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาวะประวัตินศาสตร์ หมายถึง ความรู้ความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียน โดยจำแนกพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านการเรียนรู้ทางด้านแบบทดสอบ ของ Bloom revised ซึ่งจำแนกตามลำดับกระบวนการทางปัญญาในจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัย ออกเป็น 6 ลำดับ ซึ่งในงานวิจัยจะมีข้อสอบที่ออกวัดด้านพุทธิพิสัย ของของนักเรียน 1. การจำ 2. ความเข้าใจ 3. การประยุกต์ใช้ 4. การวิเคราะห์ 5. การประเมิน 6. การสร้างสรรค์ ใช้เครื่องมือแบบทดสอบ 4 ตัวเลือก 40 ข้อ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา เป็นการจัดการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ หมายถึง ความรู้สึกในทางบวก และทางลบของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์หลังจากมีประสบการณ์ในการเรียนรู้แล้ว วัดได้จากแบบวัดความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา เป็นการวัดความพึงพอใจแบบประเมิน วิชาประวัติศาสตร์

1. เจตคติด้านความคิดความเข้าใจ 2. ความพึงพอใจด้านความรู้สึก 3. ความพึงพอใจทางการกระทำ 4. ความพึงพอใจทางด้านความสมดุล 5. เจตคติในการป้องกันตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5 เห็นด้วย = 4 ไม่แน่ใจ = 3 ไม่เห็นด้วย = 2 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1

4. การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้สอน พิจารณาจัดการเรียนรู้ที่อาศัยกระบวนการ วิธีสอนหรือเทคนิคการสอน ที่หลากหลายให้สอดคล้อง ตามเนื้อหาสาระ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 หน้า 20) ดังนี้

1. **ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน** ได้แก่ การเร้าความสนใจนักเรียนด้วยการทบทวนความรู้เดิมโดยใช้ คำถาม การให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรมเพื่อนำไปสู่เนื้อหาของบทเรียน และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ นักเรียนทราบ

2. **ขั้นสอน** ได้แก่ การอธิบายบทเรียนให้นักเรียนทั้งชั้นโดยใช้สื่อประกอบ พร้อมทั้งเปิด โอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการแสดง บทบาทสมมติ การอภิปราย กลุ่มย่อยเพื่อร่วมกันเสนอแนวทางแก้ปัญหาจากกรณีตัวอย่าง ที่ครูเสนอ

3. **ขั้นสรุป** ได้แก่ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนด้วยการถาม

4. **ขั้นวัดและประเมินผลการเรียนรู้** ได้แก่การให้นักเรียนทำใบงาน และ นำเสนอผลงานจากการทำงานกลุ่มรวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนของนักเรียน ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ซึ่งวัดได้จากคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการสร้างแบบทดสอบ ของ Bloom revised ซึ่งจำแนกตามลำดับ กระบวนการทางปัญญาในจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัย ออกเป็น 6 ลำดับ ซึ่งในงานวิจัย จะมีข้อสอบที่ออกวัดด้านพุทธิพิสัย คือ 1. ความรู้/ความจำ 2. ความเข้าใจ/การนำไปใช้ 3. การประยุกต์ใช้ 4. การวิเคราะห์ 5. การประเมินค่า และ 6. การสร้างสรรค์

6. นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร **ประโยชน์ที่จะได้รับ**

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่

1. ผลที่ได้จากการทดลองจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในสาระอื่น ๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

2. ผลที่ได้จากการทดลองจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ วิชาต่าง ๆ ของกลุ่มสาระอื่นทั้ง 7 กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ต่อไป

3. ได้แผนรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา กับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สาระประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย

4. เป็นแนวทางสำหรับครูในการจัดกิจกรรมรูปแบบการจัดการเรียนรู้ สาระประวัติศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระประวัติศาสตร์ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู การวัดผลประเมินผล สาระประวัติศาสตร์ และการสร้างแบบทดสอบแบบ ปรนัยชนิดเลือกตอบ

1.2 วิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหาเรื่อง สาระประวัติศาสตร์ เรื่องอาณาจักรสุโขทัย เพื่อแบ่งเนื้อหาย่อย

1.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระประวัติศาสตร์ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ใช้ทดลองจริง จำนวน 40 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

1.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำแบบทดสอบที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการสอนและการวัดผลประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนนดังนี้ (ล้วน สายยศและ อังคณา สายยศ, 2539 หน้า 249)

- ให้คะแนนเป็น +1 เมื่อเห็นว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา
- ให้คะแนนเป็น 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา
- ให้คะแนนเป็น -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา

1.6 นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและเหมาะสม

2.2 แบบวัดความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาประวัติศาสตร์ การสร้างแบบวัดความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาประวัติศาสตร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความพึงพอใจจากเอกสาร ตำรา เพื่อเป็นแนวทางการสร้างคำถาม

2.2.2 สร้างแบบวัดความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาประวัติศาสตร์ จำนวน 20 ข้อ โดยสร้างให้มีข้อความทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งเป็นข้อความที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา วิชาประวัติศาสตร์ ตามเกณฑ์ ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543 หน้า 99)

2.2.3 นำแบบวัดความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาประวัติศาสตร์ ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำข้อเสนอแนะมาแก้ไข

2.2.4 นำแบบวัดความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา วิชาประวัติศาสตร์ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม และให้คำแนะนำ ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องของแบบวัดความพึงพอใจให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยมีเกณฑ์ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ดังนี้

- ให้คะแนนเป็น +1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อความสามารถวัดความพึงพอใจต่อกิจกรรม รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา สาระประวัติศาสตร์

- ให้คะแนนเป็น 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อความสามารถวัดความพึงพอใจต่อกิจกรรม รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา วิชาประวัติศาสตร์

- ให้คะแนนเป็น -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความสามารถวัดความพึงพอใจต่อกิจกรรม รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา วิชาประวัติศาสตร์

2.2.5 นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item-objective Congruence: IOC) โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม 16 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ 16 SPSS for Window โดยมี รายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระประวัติศาสตร์ นำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระประวัติศาสตร์ ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยการทดสอบค่าที (t-test dependent)

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบวัดความพึงพอใจ นำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปแปลความหมายค่าระดับตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้ 5 ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 4 ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.50-3.59 3 ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.50-3.59 2 ระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 และ 1 ระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบโดยสรุปดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาเปรียบเทียบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา สาระประวัติศาสตร์ พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนรู้แบบปกติ สาระประวัติศาสตร์ พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา หลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ผลการศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระประวัติศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา สาระประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระประวัติศาสตร์ โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าก่อนเรียนนักเรียน และหลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจาก

1.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา สาระประวัติศาสตร์นั้นเป็นการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีขั้นตอนการสอน 7 ขั้นตอน และกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ โดยเริ่มจากขั้นที่ 1 ผู้สอนทบทวนความรู้เดิม หรือความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ใหม่ การให้ผู้เรียนระดมความคิด แล้วนำเสนอ จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักรู้ว่าตนรู้อะไร ไม่รู้อะไร ซึ่งเป็นการตรวจสอบความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ใหม่ ขั้นที่ 2 นักเรียนแสวงหาความรู้ใหม่โดยการรวบรวมหลักฐาน และร่วมกันกำหนดปัญหาทางประวัติศาสตร์ เป็นการให้นักเรียนคุณภาพที่ครู

นำเสนอซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เราเรียนเพื่อเป็นการกระตุ้นผู้เรียน แล้วให้นักเรียนตอบคำถามตามที่ครูกำหนดให้ โดยการค้นคว้ารวบรวมเอกสารหลักฐานข้อมูลต่างๆ และนำเสนอต่อไป ขั้นที่ 3 ผู้เรียนสร้างความเข้าใจข้อมูลทางประวัติศาสตร์ด้วยการวิเคราะห์และประเมินค่าข้อมูล โดยการรวบรวมข้อมูลทั้งหมด นำมาแยกแยะจัดหมวดหมู่ข้อมูลอย่างมีเหตุผลโดยจำแนกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นออกจากกันและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้จากการอภิปรายตามประเด็นที่กำหนดให้ และประเมินค่าข้อมูลโดยการระบุและเลือกข้อมูลที่จะใช้ในแง่ของความถูกต้อง ความเพียงพอและความน่าเชื่อถือ ขั้นที่ 4 ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจทางประวัติศาสตร์กับกลุ่ม เป็นการให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจทางประวัติศาสตร์ ผู้เรียนใช้กระบวนการกลุ่มโดยการอภิปราย ขั้นที่ 5 ผู้เรียนสรุปและจัดระเบียบความรู้ทางประวัติศาสตร์ โดยใช้ทักษะการตีความและการสังเคราะห์เป็นการจัดระเบียบความรู้ทางประวัติศาสตร์โดยใช้ทักษะการตีความ โดยให้นักเรียนอธิบายความหมายของข้อมูลหรืออธิบายความสัมพันธ์ของข้อมูลต่างๆ ที่ได้มา และใช้ทักษะการสังเคราะห์โดยให้นักเรียนนำความคิดต่างๆ ที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว มาสรุปผสมผสานและสังเคราะห์เข้าด้วยกัน เป็นหลักการหรือความคิดรวบยอดของการเรียนรู้โดยใช้เป็นแผนผังความคิด ขั้นที่ 6 ผู้เรียนนำเสนอผลงาน เป็นการให้นักเรียนนำเสนอผลงาน โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายซักถามผลงานของแต่ละกลุ่ม และขั้นที่ 7 ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้ โดยแก้สถานการณ์ที่กำหนดให้ เป็นการให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ และเพิ่มความชำนาญความมั่นใจในเรื่องนั้นๆ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดและเขียนข้อสรุปจากปัญหาที่ครูกำหนดให้ แล้วให้นักเรียนส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน นักเรียนอภิปรายซักถามร่วมกัน

จากขั้นตอนการสอนดังกล่าว ทำให้ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนทั้งทาง ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม การให้นักเรียนมีส่วนร่วมได้เป็นผู้ลงมือศึกษา ปฏิบัติ และคิดอย่างมีความหมาย สอดคล้องกับทฤษฎา เขมมณี (2542) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีโอกาสได้รับข้อมูล ประสบการณ์ใหม่ๆ เข้ามา และมีโอกาสได้ใช้กระบวนการทางสติปัญญาของตน ในการคิดค้นกรองข้อมูล ทำความเข้าใจข้อมูลเชื่อมโยง ข้อมูลความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และสร้างความหมายข้อมูลความรู้ด้วยตัวเอง กระบวนการสรรค์สร้างความรู้นี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง อันจะส่งผลถึงความเข้าใจและการคงความรู้ที่นั่น ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์ (2545 หน้า 86) เรื่องผลการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบชิปปาเพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทักษะการวิเคราะห์ และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา เพื่อการจัดเรียนรู้ สาระประวัติศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญฤดี แซ่ลือ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การสอนวิทยาศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของ นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาสูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ในการค้นคว้าข้อมูล การทำงานร่วมกับเพื่อน การสร้างความรู้ด้วยตนเอง การแสดงผลงาน ที่สร้างความภูมิใจให้กับนักเรียน ซึ่งต่างไปจากการจัดการเรียนรู้แบบตามปกติ โดยจะเป็นการเรียนที่ เน้นเนื้อหาที่ได้มาจากการบอก การอธิบาย การซักถามเนื้อหาในบทเรียนของครู โดยมีได้มุ่งเน้นให้ นักเรียนได้ฝึกกระบวนการค้นคว้า กระบวนการคิด กระบวนการทำงาน กระบวนการสร้างความรู้ด้วย ตนเอง การวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ และการประยุกต์ใช้ความรู้ อันเป็นทักษะการเรียนรู้ตลอด ชีวิตและเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการเรียนการสอน (ทิสนา แจมมณี และคณะ, 2548 หน้า 11-17)

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ประสบการณ์ตรง ให้นักเรียน เรียนเนื้อหา ควบคู่ไปกับกระบวนการ จะทำให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยความเข้าใจในเนื้อหานั้นๆ ได้ดีกว่าการที่ นักเรียนได้รับการบอกเล่าของครู และยังส่งผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สูงขึ้นด้วย

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนรู้แบบปกติ สาระประวัติศาสตร์ พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้

ดังนั้นเพื่อให้นักเรียนตั้งใจที่ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนสนิท แต่การร่วมกิจกรรมกลุ่มแต่ ละครั้ง ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดความกระตือรือร้นในการเรียนถึงแม้จะมีการช่วยเหลือกันบ้างและ เมื่อต้องเรียนคนเดียวพบว่าผู้เรียนที่เรียนเก่งจะมีความตั้งใจ และกระตือรือร้นในการเรียนมากกว่า ขณะที่กิจกรรมกลุ่มส่วนผู้ที่เรียนอ่อนก็ยังคงเฉื่อยชาเหมือนเดิมนั้นแสดงให้เห็นว่า แม้จะมีการ รวมกลุ่มกันในบางครั้งสำหรับการเรียน แต่ไม่ลดความสามารถของ สมาชิกในกลุ่มคือ เก่ง ปาน กลาง อ่อน ไม่มีการพิจารณาผลสำเร็จและให้รางวัลเป็นกลุ่มทำให้ผู้เรียนก็ยังคงต่างคนต่างเรียนและ แข่งขันกันเรียนรู้เพื่อให้ตัวเองได้รับคะแนนที่ ดีกว่าคนอื่น ๆ อยู่เช่นเดิมเมื่อต้องเรียนคนเดียวเป็นผล ให้ทักษะการทำงานกลุ่มของกลุ่ม ควบคุมไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ดังผลการวิจัยของ พรสวรรค์ ประยูรยวง อุษา คงทองและกาญจนา สุจินะพงษ์ (2554 หน้า บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา

กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดกิจกรรมรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา หลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้

ดังนั้นเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จและได้รับรางวัลร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มจึงตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียนอย่างเต็มที่ รับผิดชอบต่อหน้าที่หรือ สิ่งที่ได้รับมอบหมาย ช่วยเหลือกันและกันภายในกลุ่มด้วยความเต็มใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กที่เรียนเก่งก็จะช่วยอธิบายบทเรียนให้กับเพื่อนสมาชิกในกลุ่มและเด็กที่เรียนปานกลาง และอ่อนก็พยายามที่จะเรียนรู้แสดงความคิดเห็นและถามในข้อสงสัยจนเกิดการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ซึ่งกันและกันทำให้บรรยากาศในการเรียนเป็นไปด้วยความอบอุ่น และสนุกสนานหรือก็คือนักเรียนมีความสุขและเกิดความพึงพอใจในการเรียนนั่นเอง จากการสังเกตในขณะทดลองพบว่านักเรียนแต่ละกลุ่มจะมีทักษะการทำงานกลุ่มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกผู้นำ การแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ การปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย การตรวจสอบและประเมินผลงาน และการปรับปรุงผลงาน ทั้งนี้คงเป็นเพราะว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้และปรับพฤติกรรมของตนจากการได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มบ่อย ๆ นั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับ ธีรวิวัฒน์ ศรีศรีรัมย์, 2549, หน้า 31ที่ว่าผลของการกระทำใดที่ทำให้เกิดความพึงพอใจแล้ว พฤติกรรมของการกระทำนั้นซ้ำ ๆ แบบเดิมจะเกิดขึ้นอีก บ่อยครั้งและเพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้ามถ้าพฤติกรรมใด ๆ ที่กระทำไปแล้วก่อให้เกิด การเรียนรู้ในลักษณะที่ไม่พึงพอใจพฤติกรรมดังกล่าวจะค่อย ๆ ลดน้อยลงไป นอกจากนี้ พรสวรรค์ ประชวรยง อุษา คงทองและกาญจนา สุจินะพงษ์(2554 หน้า บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4. ผลความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา นักเรียนที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานทางการวิจัยที่ตั้งไว้ดังนี้

1. กิจกรรมรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา เป็นวิชาประวัติศาสตร์ที่ประกอบด้วยขั้นตอน และการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อย่างทั่วถึงและมากที่สุด เช่น การซักถาม การค้นคว้าการทำงานกลุ่มการระดมความคิด การอภิปราย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การนำเสนอผลงาน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และช่วยพัฒนาทักษะต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมกระบวนการในการทำงานและการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. กิจกรรมรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ยังเป็นสิ่งช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เด็กเก่งคอยแนะนำเด็กอ่อน โดยให้โอกาสได้แสดงความคิดอิสระ มีการซักถามอภิปรายกับเพื่อนในกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิธีการ กระบวนการแก้ปัญหา ซึ่งทำให้นักเรียนมีความเข้าใจมากขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางเรียน วิชาประวัติศาสตร์สูงขึ้น ซึ่งส่งผลทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจค่อนข้างดีต่อกิจกรรมรูปแบบการจัด เรียนรู้แบบซิปปา สาระประวัติศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้อยู่แบบซิปปา วิชาประวัติศาสตร์ เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลสร้างความรู้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีขั้นตอนการฝึกหลายขั้น ที่นักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับวิธีการและขั้นตอนฝึก เช่น การค้นคว้าด้วยตนเอง การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดกับผู้อื่น การทำงานกลุ่ม และการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักการและขั้นตอนการสอนให้เข้าใจอย่างดี จึงจะสามารถดำเนินกิจกรรมรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยพัฒนาทักษะการคิดด้านต่างๆ ครูผู้สอนควร นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ เช่น วิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น

3. ครูผู้สอนอธิบายถึงจุดประสงค์ในการแบ่งกลุ่มของนักเรียน เพื่อให้มีความเข้าใจว่า ภายในกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน ทุกคนต้องช่วยเหลือกันและทุกคนจะมีหน้าที่ รับผิดชอบเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

4. การทำความเข้าใจกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงรูปแบบ องค์ประกอบ ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้เพื่อ นักเรียนจะเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง เมื่อได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

5. ครูผู้สอนควรทำสื่อการสอนที่หลากหลาย รวมทั้งรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายในการเรียน สื่อการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจทำให้นักเรียน มีความตั้งใจเรียนมากขึ้น มีความกระตือรือร้นและสนุกสนานกับการทำกิจกรรมการเรียนรู้

6. ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียน ได้มีการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุดและทั่วถึงทุกคน โดยให้นักเรียนได้ใช้ทักษะกระบวนการต่าง ๆ ในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ เพื่อให้สามารถค้นหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจน นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้ อันจะทำให้เกิดความคงทนในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ ได้ดีขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ไปทดลองใช้กับเนื้อหาสาระอื่น ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และวิชาอื่นๆ

2. ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ไปทดลองใช้กับระดับชั้นอื่น ๆ ในเนื้อหา สาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

3. ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ไปทดลองใช้กับวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มสาระการ เรียนรู้อื่นทั้ง 7 กลุ่มสาระการเรียนรู้

4. ควรศึกษาตัวแปรตามอื่น ๆ ที่เป็นผลจากรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา ไปใช้ เช่น ความเป็นประชาธิปไตยของนักเรียนในห้องเรียน

5. เพื่อให้ได้ผลของความพึงพอใจที่แม่นยำควรสังเกตพฤติกรรม ในการจัดการเรียนรู้และ บันทึกผลการทำงานกลุ่มทุกครั้ง เมื่อมีการจัดรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา ที่ช่วยพัฒนานักเรียนให้ประสบผลสำเร็จ และการทำงานการทำงานเป็นกลุ่ม

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2551). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม. กรุงเทพฯ :

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: การศาสนา.

กาญจนา สุจินะพงษ์(2554) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่ม

สาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการสอน

โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คัชรินทร์ มหาวงศ์. (2541). การสร้างแบบวัดเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์

ที่วิเคราะห์โดยวิธีพหุคูณเชิงลดทอนโมเดลสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผล และประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชาริณี ตรีวรัญญ. (2545). ผลของการจัดกระบวนการเรียนการสอนคณิตศาสตร์

ตามหลัก ซิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฐิติพร คำวิแสง. (2547). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้
จังหวัดของเรา โดยใช้รูปแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้
(Cooperative Learning). วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เดือนใจ เกตุยา. (2532). การสร้างแบบทดสอบ 1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ทศนา แวมมณี, เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ และภายิต ประมวลศิลป์ชัย. (2548). การจัดการ เรียน

รู้โดยใช้รูปแบบ CIPPA MODEL. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.

ทศนา แวมมณี. (2542). การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: โมเดลซิปปา (CIPPA MODEL).

วารสารครุศาสตร์, 27, 1-17.

ธวัชชัย บุญสวัสดิ์กุลชัย. (2543). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการ

การทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการทาง
วิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ฤดี แซ่ลือ. (2545). ผลของการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาที่มีต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผานิต เข็นแจ. (2544). ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาเพื่อการพัฒนาจริยธรรมที่มีต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยศึกษาและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาศึกษา
ปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ

: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พูนศรี นิยมศาสตร์. (2547). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เรื่องกระบวนการสังเคราะห์ด้วยแสง ช่วงชั้นที่ 4

โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา ร่วมกับการใช้แผนผังมโนคติ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รุ่ง แก้วแดง. (2543). การปฏิรูปการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ: สุริยาสาส์น.

วันเพ็ญ วรรณโกมล. (2544). การพัฒนาการสอนสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:สถาบันราชภัฏธนบุรี.

สมนึก ปฏิปทานนท์. (2545). การเรียนการสอนตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ แนวทางใหม่สำหรับครูสังคมศึกษา
“เทคนิคการสอน และการจัดกิจกรรมในกลุ่ม วิชาสังคมศึกษาตามหลักสูตรใหม่”. วารสารครุศาสตร์

อุษา กงทอง (2554) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้

แบบซิปปา กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 การจัดการเรียนรู้

แบบซิปปามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่การจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ.05